

ZAŁĄCZNIK  
do Uchwały Nr 697/XLII/2013  
Rady Miasta Płocka  
z dnia 30 grudnia 2013 roku  
w sprawie: przyjęcia  
Miejskiego Programu Profilaktyki  
i Rozwiązywania Problemów  
Alkoholowych na 2014 rok

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI  
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH  
NA 2014 ROK**

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok jest aktem prawnym, który zawiera zadania przewidziane do realizacji w ramach postanowień *ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tekst jednolity Dz. U. z 2012 roku poz. 1356 z późniejszymi zmianami). Program określa zakres działań gminnych związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Stanowi element strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Płocka, jest powiązany z realizacją zadań gminnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie. Uwzględnia zakres działań, które będą zapobiegały powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz niwelowały i zmniejszały skutki problemów już istniejących, przy wykorzystaniu sprawdzonych metod i form pracy oraz posiadanych lokalnych zasobów. Opisane sposoby realizacji poszczególnych zadań Programu wynikają z potrzeb lokalnych oraz możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

W ramach zadań Programu będą kontynuowane działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom Płocka dostępu do specjalistycznej pomocy poprzez poradnictwo, jak również działania terapeutyczne. Program ma ponadto na celu prowadzenie oraz doskonalenie systemu działań profilaktycznych w zakresie edukacji oraz podnoszenia świadomości społeczeństwa w obszarze zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych, jak również promocji zdrowego stylu życia. Adresatami działań profilaktycznych będą przede wszystkim młodzi ludzie, do których skierowane zostaną działania ograniczające dostęp do środków psychoaktywnych. Konieczność prowadzenia intensywnych działań w obszarze profilaktyki uzależnień potwierdzają wyniki badań ankietowych pn. „*ESPAD - Europejski Program Badań nad Używaniem Alkoholu i Środków Odurzających przez Młodzież Szkolną*”, przeprowadzonych w 2012 roku wśród uczniów płockich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Duży nacisk zostanie położony na podniesienie jakości prowadzonych oddziaływań prowadzonych przy współpracy z różnymi podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie problemom alkoholowym.

Przy konstruowaniu Programu wykorzystano wnioski zawarte w „*Raporcie stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za 2012 rok*”, który dostarcza informacji na temat lokalnych problemów alkoholowych, co pozwala na skuteczne prowadzenie działań odpowiadających rozpoznany potrzebom oraz założenia określone w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015. Cele i zadania Programu są zgodne z „*Rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2014 roku*” wydanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przy opracowywaniu Programu wzięto również pod uwagę dotychczasowe doświadczenia z realizacji Programów w latach ubiegłych, a także uwzględniono potrzeby i propozycje zgłoszone przez podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

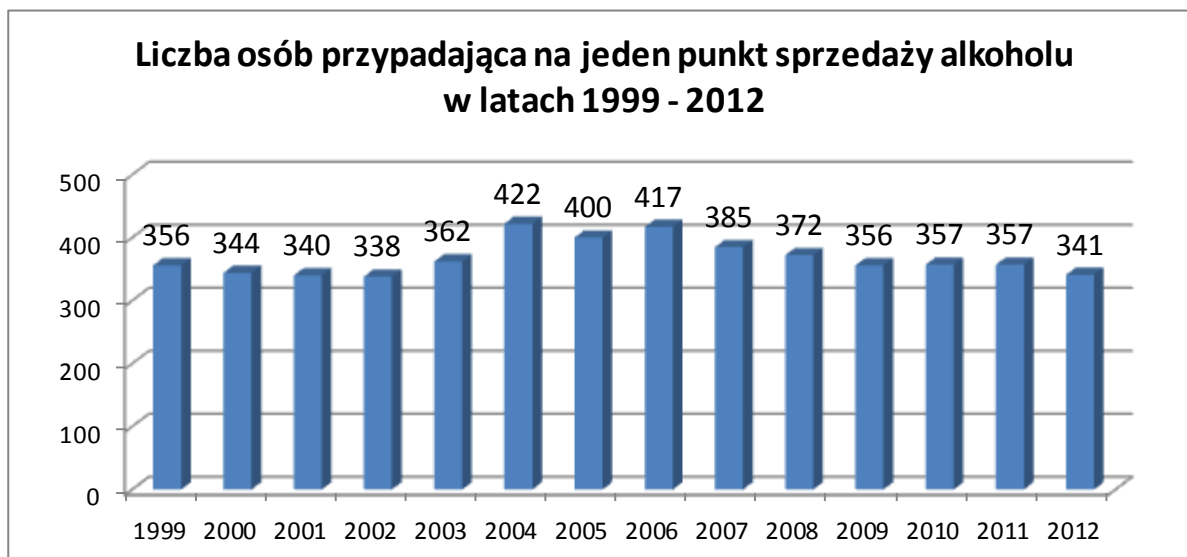
Zadania ujęte w Programie będą realizowane przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Płocka, w szczególności Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych oraz Wydział Edukacji i Kultury, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz podmioty realizujące zadania z ww. zakresu, w szczególności: placówki oświatowo-wychowawcze, organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, Straż Miejską w Płocku, Książnicę Płocką, Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki.

## Informacja na temat problemów alkoholowych w Płocku

Diagnoza rozmiaru problemów alkoholowych na poziomie lokalnym została zawarta w „Raporcie stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za 2012 rok”. Celem opracowania Raportu było m. in. przedstawienie poszczególnych problemów związanych z piciem alkoholu występujących na terenie miasta Płocka, określenie ich rozmiarów oraz dynamiki zmian w dłuższej perspektywie czasowej. Diagnoza zawierała informacje dotyczące konsekwencji zdrowotnych, prawnych i społecznych związanych z niewłaściwym używaniem alkoholu. Na podstawie ww. diagnozy poniżej przedstawiono informacje dotyczące problemów alkoholowych występujących w naszym mieście.

### 1. Duża dostępność alkoholu

Ważnym czynnikiem, który wpływa na poziom konsumpcji alkoholu jest fizyczna możliwość jego nabycia, czyli liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Duża dostępność alkoholu wpływa na rozpowszechnienie problemów zdrowotnych i społecznych związanych z alkoholem. Dostępność fizyczną alkoholu w Płocku przedstawia poniższy wykres. W roku 2012 spadła liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych, co należy uznać za zjawisko niekorzystne.



W Płocku zwiększa się liczba punktów sprzedaży alkoholu. Najbardziej dynamicznie zwiększa się liczba punktów sprzedaży oferujących wysokoprocentowe napoje alkoholowe o zawartości powyżej 18% do spożycia poza miejscem sprzedaży, co należy uznać jako niekorzystny trend. Kolejne decyzje w powyższym zakresie należy podejmować z dużą rozważnością.

### 2. Szkody zdrowotne

Nadmierne spożywanie alkoholu wywołuje zaburzenia i szkody zdrowotne u osób pijących, jak również członków ich rodzin. Informacje na temat osób korzystających z pomocy w związku z nadużywaniem alkoholu są w Płocku zbierane od różnych podmiotów. Analizując przedstawione informacje należy pamiętać, że nie są one prostym odzwierciedleniem rozmiaru zaburzeń spowodowanych nadmiernym piciem alkoholu. Poniższe dane obrazują poziom dostępności do specjalistycznej pomocy.

1. Poradnia Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej Spółka z o. o. w 2012 roku przyjęła zdecydowanie mniej pacjentów niż w latach ubiegłych – 729 osób. Spadła też liczba pacjentów pierwszorazowych – z 361 w roku 2011 do 165, czyli z 34% do 23% ogółu pacjentów. W stosunku do roku 2011 nie zmieniła się liczba pacjentów zobowiązanych do leczenia. W 2012 roku stanowili oni 26% wszystkich leczonych, w latach 2010-2011 ich odsetek był na poziomie 22%-17%. W stosunku do roku poprzedniego wzrósł odsetek najmłodszych pacjentów – w wieku 19-29 lat (z 9% w 2011 roku do 12% w 2012 roku). W 2012 roku, częściej niż w 2011 rozpoznano u pacjentów szkodliwe używanie alkoholu (11% w porównaniu do 7% w roku ubiegłym). Proporcjonalnie zmniejszyła się też liczba rozpoznań uzależnienia od alkoholu (86% w 2012 roku, w porównaniu do 89% w 2011). Pozostałe rozpoznania dotyczyły ostrych zatruc alkoholowych.
2. W Pododdziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej Spółka z o. o. ogółem w 2012 roku hospitalizowano 432 osoby uzależnione od alkoholu, w porównaniu z rokiem 2011 nastąpił wzrost o 33 osoby. Liczba pacjentów pierwszorazowych po wyraźnym spadku w 2011 roku, w 2012 roku znów wzrosła. Od 2007 roku proporcje między hospitalizowanymi kobietami i mężczyznami utrzymują się na stałym poziomie, mężczyźni stanowią około 90% wszystkich pacjentów. W porównaniu do lat ubiegłych, w 2012 roku było mniej osób wielokrotnie hospitalizowanych – 60 osób, podczas gdy w latach 2010-2011 było to w sumie 69 osób. Na uwagę zasługuje systematyczny wzrost od 2008 roku, liczby hospitalizacji wśród młodych dorosłych (w wieku 21-30 lat) z 8% do 13% ogółu pacjentów. Zestawienie liczby pacjentów kierowanych na leczenie decyzją sądu w kolejnych latach wskazuje na słabą, systematyczną tendencję wzrostową.
3. W Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Płocku w roku 2012 z powodu zatrucia alkoholowego leczono 34 osoby (w 2009 roku przyjętych było 37 osób, a w 2011 - 45). W 2009 i 2011 roku odnotowano po 1 zgonie, natomiast w 2012 roku zmarło 6 osób zatrutych metanolem. Osób niepełnoletnich (0-18 lat) – było 6, od 19 do 29 roku życia - 5 (1 osoba zmarła), między 30 a 64 rokiem życia – 19 osób (5 zmarło) i starszych – 3 osoby. Wśród pacjentów było 7 kobiet i 1 osoba hospitalizowana z powodu zatrucia więcej niż raz.
4. W Wojewódzkim Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gostyninie – Zalesiu w 2012 roku leczonych było 91 osób. Od 2004 roku liczba osób leczonych w Szpitalu systematycznie maleje (313 osób w „szczytowym” 2004 roku i 91 osób w roku 2012). Wśród hospitalizowanych niezmiennie dominują mężczyźni. W 2012 roku stanowili oni 92% ogółu pacjentów.
5. Według danych otrzymanych z Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku (dane dotyczą nie tylko mieszkańców Płocka), w roku 2012 interweniowano do 1 426 osób, w tym do mężczyzn – 1220, do kobiet – 206. Oznacza to dalszy (obserwowany od 2009 roku) spadek liczby interwencji. Najwięcej interwencji skierowanych było do osób w przedziale wiekowym 41-50 lat. Do pijanych dzieci (do 14 roku życia) Pogotowie Ratunkowe w 2012 roku wyjeżdżało 2 razy – rzadziej niż w poprzednich latach. W 2012 roku zmalała również liczba interwencji wobec nastolatków w wieku 15-18 lat.

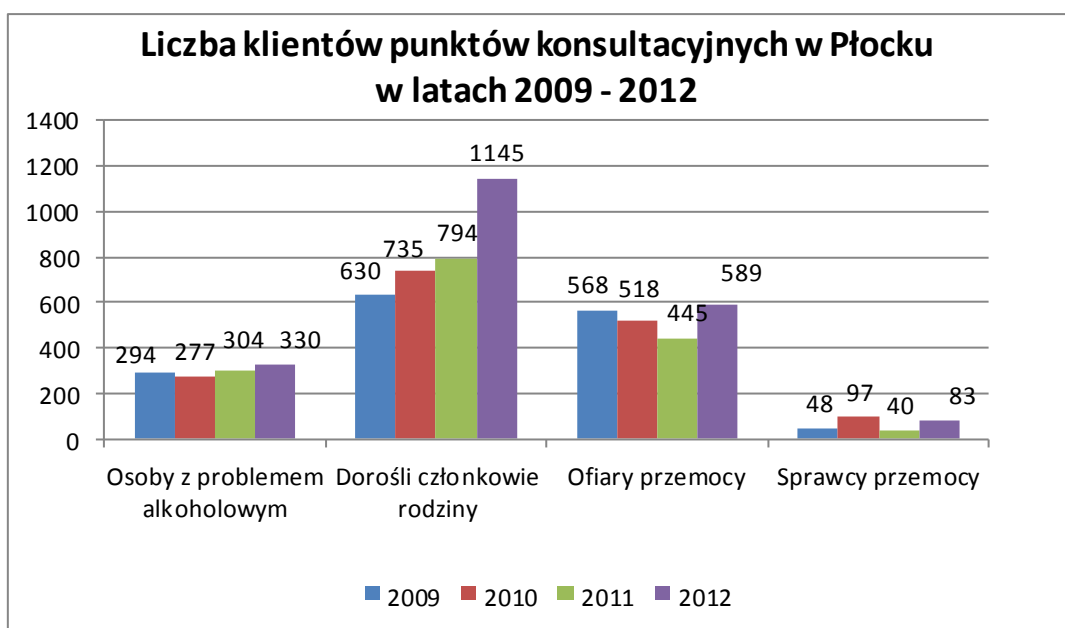
Zgodnie z informacją zawartą w „Raporcie stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za 2012 rok” zmalała liczba osób potrzebujących pomocy w związku z nadużywaniem alkoholu, w tym też – pacjentów pierwszorazowych. Może to być sygnałem poprawy sytuacji zdrowotnej - zahamowania wzrostu liczby nowych zachorowań.

### Dane Punktów Konsultacyjnych

Osoby z problemem alkoholowym oraz członkowie ich rodzin mogą uzyskać pomoc w Punktach Konsultacyjnych, w których oferowana jest pomoc specjalistyczna stanowiąca uzupełnienie oferty wspomagającej proces leczenia.

Punkty konsultacyjne dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin udzielają porad osobom uzależnionym od alkoholu, ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie. W porównaniu z rokiem 2011 zwiększyła się ogólna liczba klientów punktów konsultacyjnych (o 36,2%) oraz porad (o 27,8%). Wzrost ten dotyczy każdej z kategorii klientów – osób z problemem alkoholowym (o 8,5%), ich rodzin (o 44%), ofiar przemocy (o 34%) i sprawców (o 107,5%).

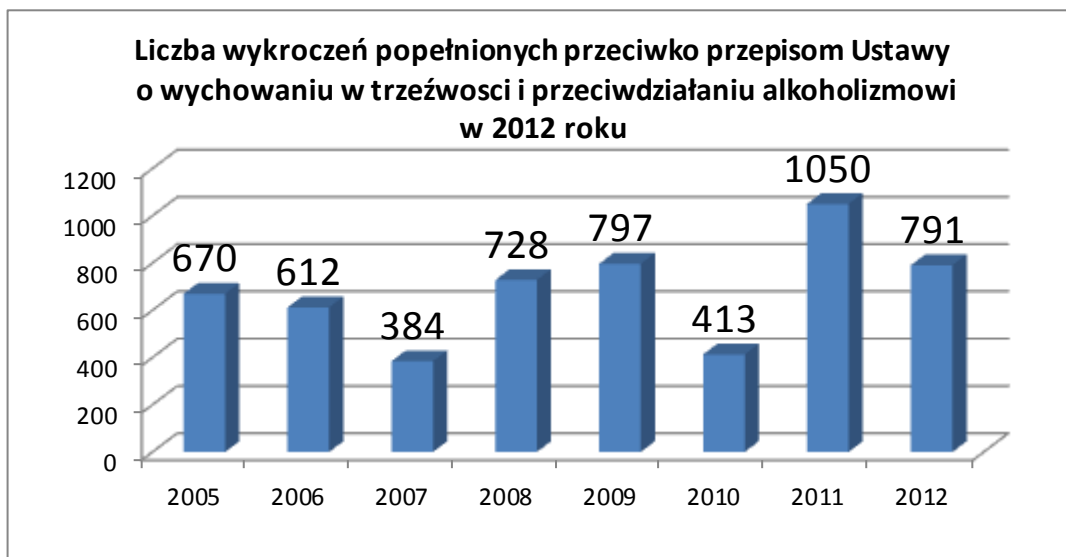
Porównując lata 2009 – 2012 widać systematyczny wzrost liczby członków rodzin z problemem alkoholowym, którzy korzystają z usług punktów (wzrost o 82%). Równie systematycznie aczkolwiek w wolniejszym tempie wzrasta liczba osób z problemem alkoholowym (wzrost o 12%).



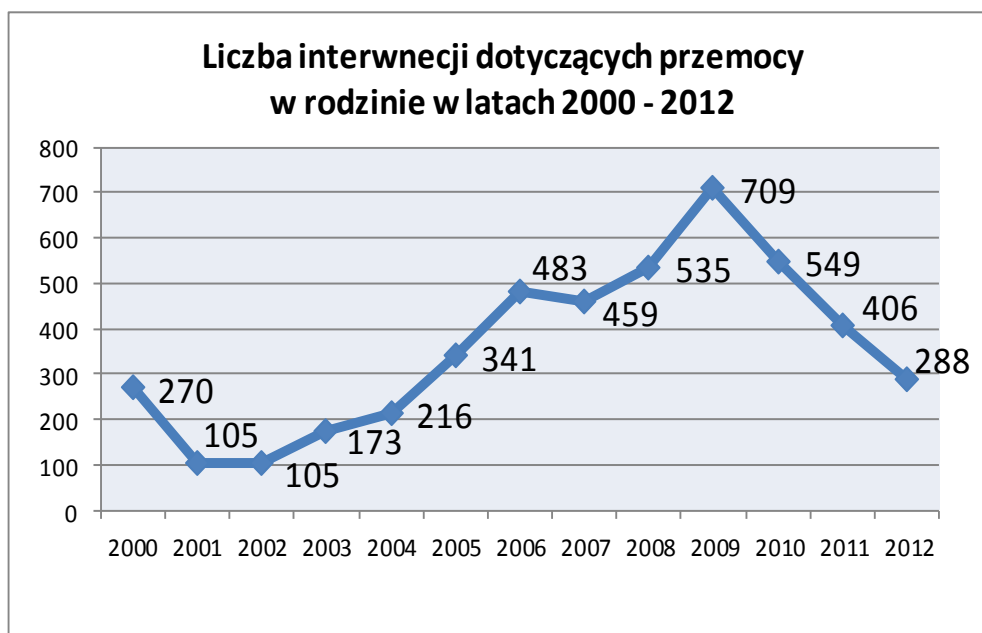
### **3. Konsekwencje prawne i społeczne związane z używaniem alkoholu**

Alkohol powoduje wielowymiarowe szkody społeczne i prawne. Do szczególnie uciążliwych konsekwencji związanych z alkoholem należy zjawisko przemocy w rodzinie, z tego względu przemoc domowa znajduje się na mapie polskich problemów alkoholowych.

1. W wyniku kontroli/interwencji, a także innych działań w 2012 roku Straż Miejska w Płocku na terenie miasta ujawniła 791 wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom *ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. Stanowi to spadek w stosunku do roku ubiegłego o 25%. W 2012 roku 653 interwencje dotyczyły spożywania alkoholu w miejscach, w których jest to zabronione i stanowiło to 7% wszystkich zgłoszonych interwencji. Dla porównania w roku 2011 takich interwencji było 781 i stanowiły one to 8% wszystkich zgłaszanych interwencji. W 2012 roku w 1 364 przypadkach podjęto interwencję wobec osób nietrzeźwych przebywających w miejscach publicznych, gdzie pozostawienie ich mogło zagrozić ich życiu lub zdrowiu albo porządkowi publicznemu. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba interwencji zwiększyła się o 112, co stanowi wzrost o 8,9%.

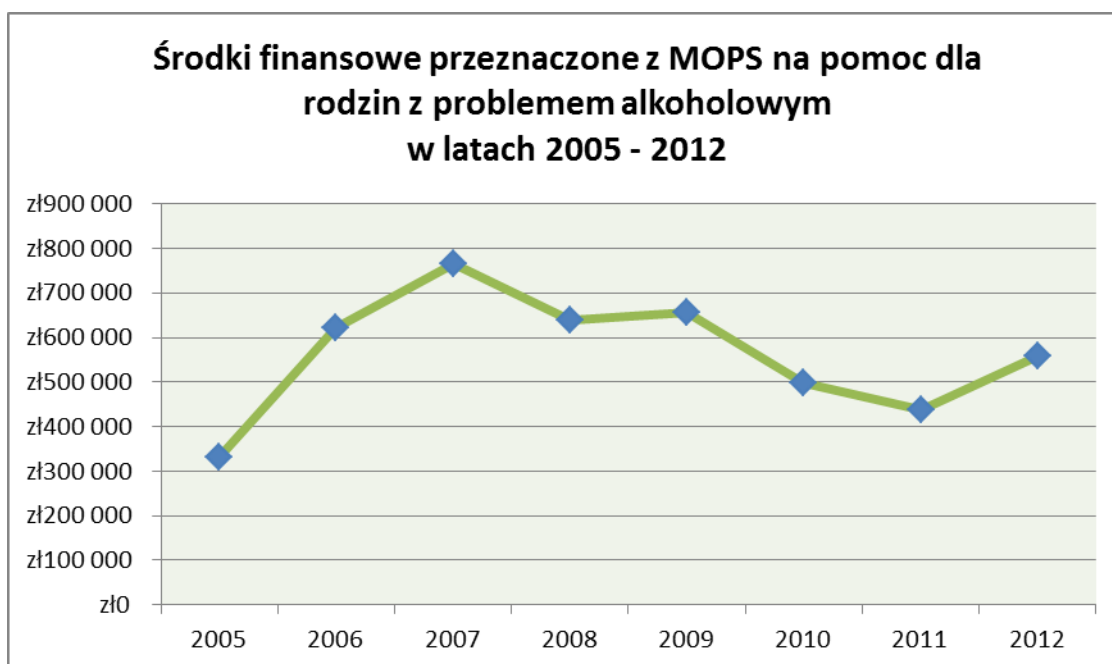


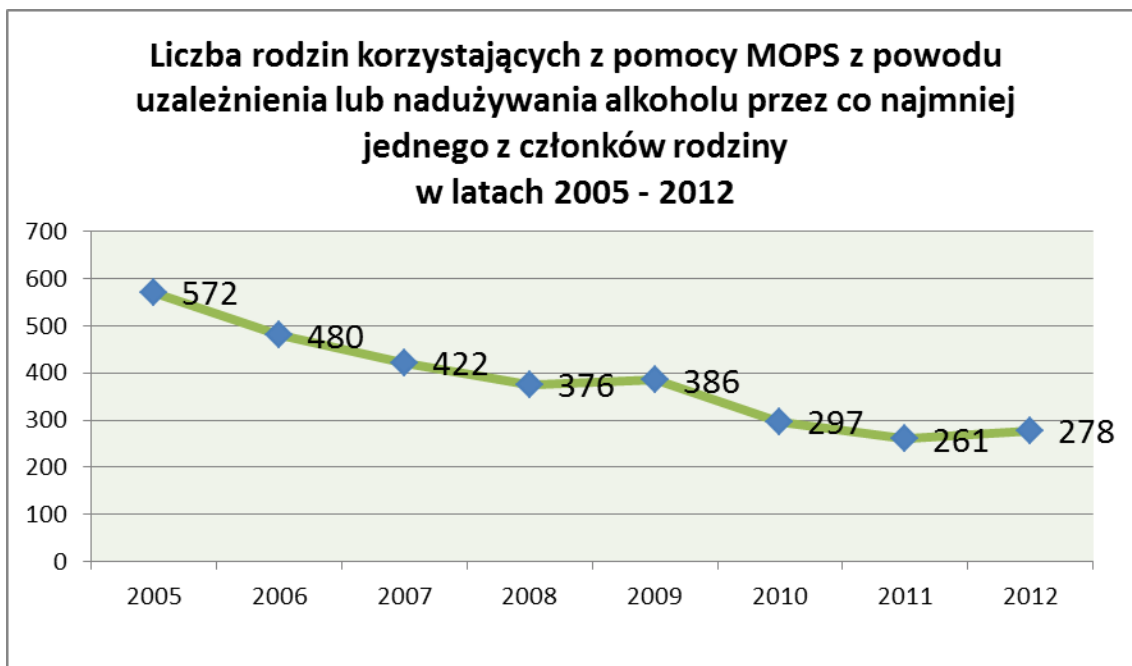
- Z danych Izby Wyrzeźwień w Płocku wynika, że na przestrzeni ostatnich pięciu lat zwiększyła się liczba klientów. W 2012 roku zostały zatrzymane do wyrzeźwienia 4 744 osoby, co stanowi w stosunku do roku 2011 wzrost o 97 osób, czyli o ponad 2%. Warto podkreślić, że w 2012 roku w porównaniu z rokiem 2011 zwiększenie się liczby pobytów w Izbie dotyczyło osób w przedziale wiekowym 30 - 40 lat oraz w grupie osób powyżej 50 roku życia. W pozostałych kategoriach liczba pacjentów Izby Wyrzeźwień zmniejszyła się.
- Według danych uzyskanych z Komendy Miejskiej w Płocku w 2012 roku Policja przeprowadziła ogółem 2 468 interwencji domowych, w tym 288 dotyczyło przemocy domowej, co stanowiło 11,7% ogółu interwencji i jest to znaczący spadek w porównaniu do roku 2011, w którym odsetek interwencji związanych z przemocą w rodzinie wśród ogólnej liczby interwencji wynosił 23%.



Z danych Policji wynika, że wzrosła liczba interwencji domowych z jednoczesnym spadkiem liczby interwencji dotyczących przemocy. Do sądu skierowano 28 spraw z aktem oskarżenia w związku ze znęcaniem się nad rodziną, co stanowi 9,7% w porównaniu ze wszystkimi interwencjami domowymi (należy zaznaczyć, że interwencje mogły być przeprowadzane kilkakrotnie w jednej rodzinie). W 2010 roku podejrzani, wobec których skierowano sprawy do sądu stanowili 5,4% ogółu interwencji. W 2009 roku podejrzanych było 39 osób i stanowili oni 9,6% w porównaniu ze wszystkim interwencjami dotyczącymi przemocy w rodzinie.

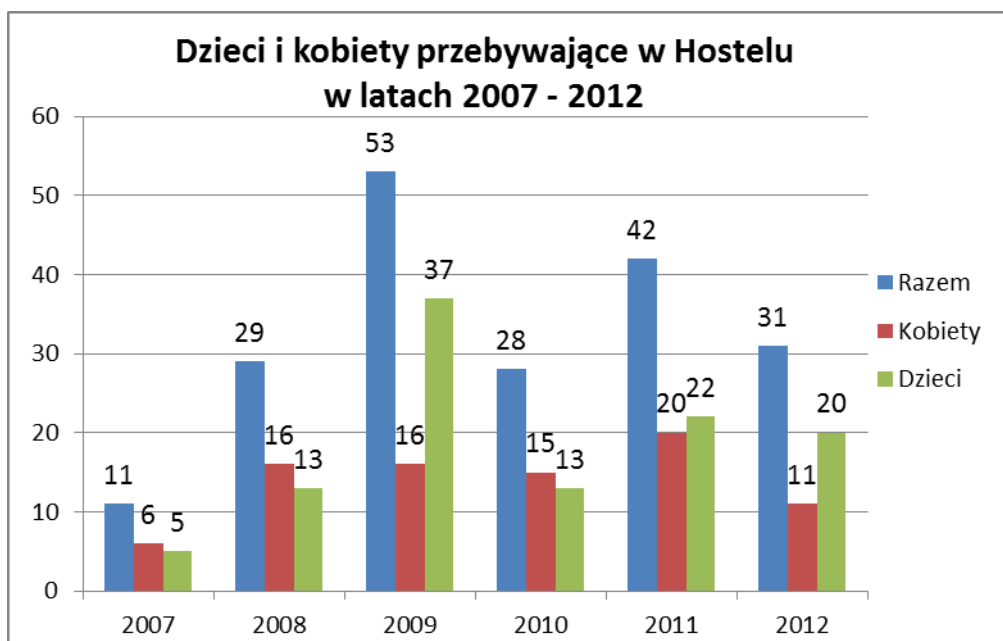
4. W 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku udzielił pomocy materialnej 4 434 rodzinom, w tym 278 rodzin (6,3%) korzystało z pomocy w związku z uzależnieniem lub nadużywaniem alkoholu przez kogoś z członków rodziny. W roku poprzednim rodziny z problemem alkoholowym stanowiły 5% ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej. W porównaniu z rokiem 2011 zwiększyła się liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu (o 17) oraz wzrosła kwota środków finansowych przeznaczonych na pomoc dla tych rodzin (o 119 590,00 zł). Analizując liczbę rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy materialnej widać, że do 2011 roku (z wyjątkiem 2009 roku) liczba ta systematycznie spadała z 572 w roku 2005 do 261 w 2011 (spadek o ponad połowę). Jeśli weźmiemy pod uwagę średnią roczną wielkość środków finansowych, jaka w ramach pomocy materialnej jest przekazywana rodzinom z powodu alkoholu to widać, że kwota przekazana w 2012 roku (2 007,00 zł) jest najwyższą odnotowaną do tej pory.



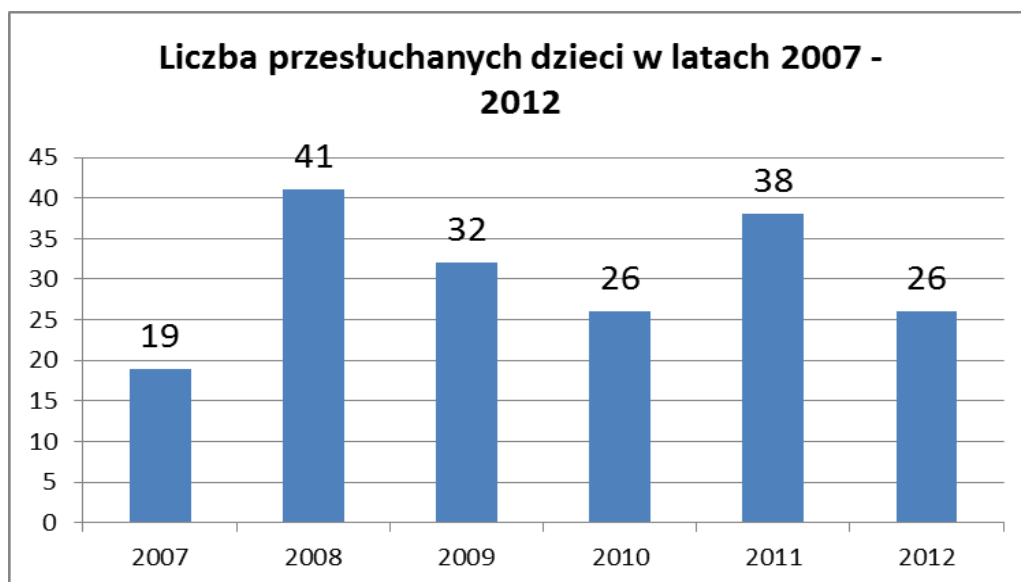




5. W 2012 z oferty Hostelu (Domu dla osób doznających przemocy w rodzinie) korzystało 31 osób 11 kobiet i 20 dzieci. Liczba osób przebywających w Hostelu w roku 2012 zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2011 o 11 osób.



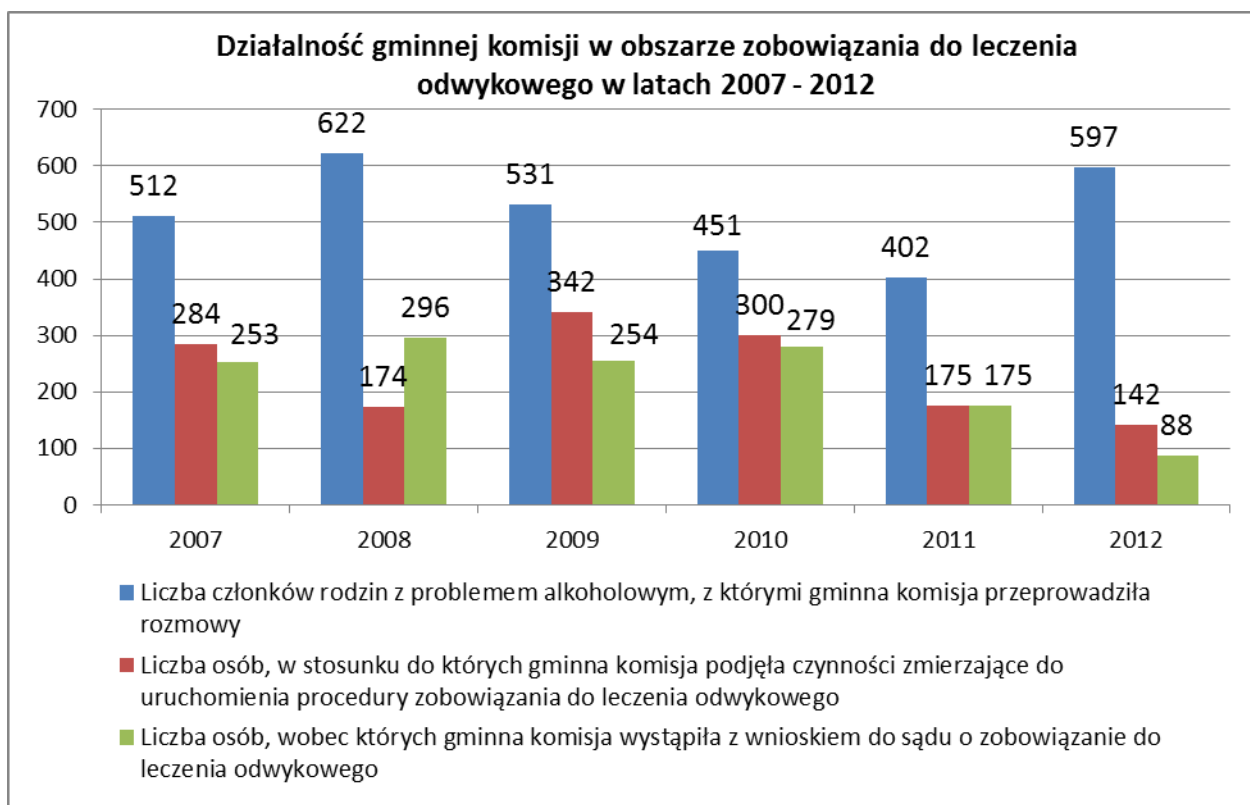
6. W 2012 roku w Niebieskim Pokoju przesłuchano 26 dzieci. Liczba przesłuchanych dzieci zmniejszyła się w stosunku do roku 2011 o 12. W latach 2008 – 2010 odnotowywano spadek liczby dzieci o 15, w 2011 nastąpił wzrost o 12. Sprawy dotyczyły najczęściej podejrzenia o znęcanie się nad rodziną oraz molestowanie seksualne.



7. W Ośrodku Opiekuńczo – Wychowawczym w Płocku w 2012 roku w Placówce Interwencyjnej przebywały 54 osoby, a w Placówce Socjalizacyjnej – 38 osób. W Placówce Interwencyjnej 3 osoby były ze względu na ujawniony problem przemocy w rodzinie, a 16 osób ze względu na ujawniony problem alkoholowy w rodzinie. W Placówce Socjalizacyjnej było takich osób odpowiednio – 4 z problemem przemocy oraz 26 z problemem alkoholowym. W 2012 roku miał miejsce dalszy spadek liczby dzieci przebywających w Ośrodku z powodów alkoholowych. Spadła też liczba dzieci

objętych pomocą z powodu przemocy w rodzinie.

8. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2012 roku przeprowadziła rozmowy z 597 członkami rodzin osób z problemem alkoholowym, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2011 o 195 osób (wzrost o 48,5%). W stosunku do 142 osób Komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego (spadek w stosunku do roku 2011 o 33 osoby – 18,8%). Wobec 88 osób Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, co stanowi spadek w porównaniu z rokiem 2011 o 87 osób (49,7%). W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła liczba osób, z którymi gminna komisja przeprowadziła rozmowy i jednocześnie spadła liczba osób, wobec których komisja uruchamiała działania interwencyjno – prawne.



#### 4. Picie alkoholu przez młodzież

W 2012 roku w przeprowadzono badania dotyczące używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną pn. „ESPAD - Europejski Program Badań nad Używaniem Alkoholu i Środków Odurzających przez Młodzież Szkolną”. Uzyskane wyniki wskazują, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 87,0% uczniów z młodziej grupy (w wieku 15-16 lat) i 95,8% uczniów ze starszej grupy (17-18 lat). W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,6% piętnasto-szesnastolatków i 77,9% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem chociaż raz upiło się 16,5% uczniów z młodziej kohorty i 32,8% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się 53,8% uczniów młodziej i 29,7% uczniów starszych. Picie napojów alkoholowych jest podobne, a nawet bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż wśród chłopców. Autorzy raportu zwracają również uwagę na „wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych przejawiający się w ocenach respondentów”.

Opracowany *Raport stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za 2012 rok* zawierał zestawienie problemów związanych z alkoholem w Płocku - mapę problemów alkoholowych, którą przedstawiono poniżej:

### **1. Problemy dotyczące całej populacji dzieci i młodzieży**

Nastolatki w Płocku, rzadziej niż ma to miejsce na terenie całego kraju, piją napoje alkoholowe. Jednak, częściej niż inni (dotyczy to 17-18-latków) wprowadzają się w stan silnego upojenia alkoholowego. Niepokojące są zwłaszcza wysokie wskaźniki picia i upijania się wśród dziewcząt.

### **2. Problemy dotyczące dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i innych członków takich rodzin**

Na podstawie dostępnych danych można stwierdzić, że w Płocku maleje liczba osób potrzebujących pomocy w związku z problemem alkoholowym w rodzinie (świadczą o tym dane Policji oraz Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego).

### **3. Problemy zdrowotne dotyczące osób pijących szkodliwie i uzależnionych od alkoholu**

Dane z płockich placówek służby zdrowia wskazują na stopniowy spadek liczby osób korzystających z usług Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień oraz Pogotowia Ratunkowego. Stabilna jest natomiast liczba pacjentów innych placówek świadczących pomoc w związku z nadmiernym piciem alkoholu. Nie wzrasta również liczba nowych zachorowań oraz osób po raz pierwszy przyjętych do Izby Wyrzeźwień. Na podstawie tych danych można by postawić hipotezę, że w Płocku przynajmniej nie wzrasta liczba osób uzależnionych od alkoholu. Z drugiej strony, rosnąca od kilku lat ogólna liczba przyjęć do Izby Wyrzeźwień sugeruje narastający problem picia ryzykownego i szkodliwego.

### **4. Przestępczość i wykroczenia związane z piciem alkoholu**

Na podstawie danych Straży Miejskiej można stwierdzić, że wzrosła liczba interwencji podejmowanych wobec osób nietrzeźwych przebywających w miejscach publicznych, gdzie pozostawienie ich mogło zagrozić ich życiu lub zdrowiu albo porządkowi publicznemu. Jednocześnie zmniejszyła się liczba wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom *ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.

### **5. Czynniki zwiększające ryzyko występowania problemów alkoholowych**

Poważnym czynnikiem zwiększającym ryzyko wzrostu spożycia alkoholu i szkód z tym związanych jest wzrost liczby punktów sprzedających napoje alkoholowe zwłaszcza tych, które oferują napoje wysokoprocentowe. Problem zbyt dużej dostępności napojów alkoholowych potwierdzają również wyniki badań ankietowych młodzieży.

Inne czynniki ryzyka, o których działaniu na mieszkańców Płocka można domniemywać, to narastająca widoczność osób nadużywających alkoholu w miejscach publicznych (dane ze Straży Miejskiej), co może kształtować negatywne wzory konsumpcji.

### **6. Czynniki chroniące przed wystąpieniem problemów alkoholowych**

Wyniki badań ESPAD wskazują, że młodzież w Płocku ma mniej pozytywnych oczekiwań dotyczących efektów picia alkoholu niż rówieśnicy w Polsce. Prawdopodobnie może to oznaczać właściwe prowadzenie działań edukacyjnych w mieście. Warto jednak zauważyć, że wiedza młodzieży na temat negatywnych konsekwencji picia alkoholu nie znajduje odzwierciedlenia w ograniczeniu ich nadużywania (upijania się).

## **CELE MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

Celem głównym Programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Do szczegółowych celów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok należy:

1. ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze spożywania alkoholu,
2. ograniczanie dostępności i zmiana struktury spożywanego alkoholu,
3. ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych oraz rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz skali zjawiska przemocy w rodzinie,
4. ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież poprzez realizację działań profilaktycznych,
5. doskonalenie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia i edukacji publicznej, promowania postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej,
6. rozwój oraz zwiększenie skuteczności istniejącego systemu pomocy dla osób uzależnionych oraz nadużywających alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie poprzez udzielanie kompleksowej pomocy specjalistycznej,
7. zwiększenie dostępu do oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

## **ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- V. Działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.
- VI. Wydzielenie w budżecie miasta Płocka środków finansowych przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- VII. Opiniowanie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

## **ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ SPOSOBY ICH REALIZACJI**

### **Zadanie I**

#### **Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.**

Działania realizowane w ramach zadania będą skierowane przede wszystkim do osób uzależnionych od alkoholu oraz z uwagi na wyniki „Raportu stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za 2012 rok” do osób używających alkoholu w sposób ryzykowny i szkodliwy. Celem prowadzonych oddziaływań będzie ograniczenie szkód zdrowotnych, poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. współpracę z placówkami lecznictwa odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu oraz osób używających alkoholu w sposób ryzykowny i szkodliwy,
2. rozszerzenie oferty programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, dorosłych dzieci alkoholików oraz ich rodzin,
3. realizacja programów pogłębionej psychoterapii uzależnień w placówkach lecznictwa odwykowego,
4. wspieranie rozwoju, modernizacji i remontu placówek lecznictwa odwykowego, doposażenie placówek odwykowych w pomoce i sprzęt niezbędny do diagnozy, leczenia i prowadzenia zajęć terapeutycznych, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów,
5. opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - psychologa oraz psychiatry,
6. opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
7. dofinansowanie kształcenia pracowników lecznictwa odwykowego – szkoleń i kursów specjalistycznych, staży, superwizji, itp.

Wskaźniki monitoringu:

1. liczba osób uczestniczących w rozszerzonych programach terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
2. liczba pacjentów uzależnionych od alkoholu biorących udział w programach pogłębionej psychoterapii uzależnień,
3. liczba pracowników lecznictwa odwykowego podnoszących kwalifikacje zawodowe,
4. liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym,
5. liczba osób pijących alkohol szkodliwie, objętych świadczeniami opieki psychiatrycznej i placówek lecznictwa odwykowego.

## Zadanie II

### **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Kolejnym działaniem podejmowanym przez samorząd gminny w ramach Programu jest prowadzenie systemu pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe. Konieczność dalszego wspierania lokalnej infrastruktury pomocowej dla mieszkańców Płocka potwierdzają wyniki „Raportu stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za 2012 rok”. System ten będzie uwzględniał różnorodne działania mające na celu udzielanie kompleksowej pomocy poprzez poradnictwo, działania terapeutyczne oraz edukacyjne. Część działań realizowanych w ramach zadania będzie stanowiła kontynuację przedsięwzięć skierowanych do dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach z problemem alkoholowym oraz dzieci z rodzin prawidłowo funkcjonujących. Działania te będą miały na celu oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, promocji zdrowego stylu życia, jak również rozpoznawania oraz zaspokajania indywidualnych potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka. Działania realizowane w ramach zadania będą dotyczyły ponadto przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, w tym w zakresie realizacji oraz wspierania kampanii, programów i działań edukacyjnych promujących wychowanie dzieci bez przemocy.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. tworzenie nowych i wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz z grup podwyższonego ryzyka, w tym finansowanie bieżącej działalności klubów profilaktyki środowiskowej oraz ewaluacja ich działalności,
2. dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem uzależnień oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców klubów profilaktyki środowiskowej, świetlic miejskich i środowiskowych itp.,
3. organizowanie oraz dofinansowanie szkoleń i konferencji dla przedstawicieli służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
4. finansowanie prowadzenia zajęć oraz projektów promujących zdrowy styl życia oraz stanowiących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu,
5. finansowanie programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzącej w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych,
6. finansowanie wynagrodzenia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym, ofiarom przemocy oraz ich rodzinom,
7. organizowanie i finansowanie superwizji oraz konsultacji dla pracowników placówek udzielających pomocy dzieciom i młodzieży, w tym z rodzin z problemem uzależnienia,
8. organizację i/lub dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie oraz z rodzin prawidłowo funkcjonujących, w tym połączonego z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień,
9. organizację szkoleń, narad, seminariów, konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie, a także dotyczących współpracy służb i instytucji w ww. zakresie,
10. wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów udzielających pomocy dzieciom i rodzinie z problemami wynikającymi z uzależnień, w szczególności w zakresie współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Płocku,
11. współpracę oraz wspieranie działalności Domu dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie (Hostelu), który jest prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku,

12. współpracę w zakresie funkcjonowania oraz wspieranie działalności Pokoju Przyjaznych Przesłuchań – ofiar i świadków przestępstw, prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku,
13. tworzenie, finansowanie i dofinansowywanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla osób uzależnionych, ofiar przemocy w rodzinie oraz ich rodzin,
14. wdrażanie i finansowanie oddziaływań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie,
15. działalność prowadzoną w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, w tym pokrycie kosztu funkcjonowania punktu konsultacyjnego, prowadzenie grup wsparcia, zajęć terapeutycznych, zajęć socjoterapeutycznych, organizacja szkoleń itp.,
16. prowadzenie działań informacyjnych, dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie – w ośrodkach pomocy społecznej, podmiotach leczniczych, policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, punktach konsultacyjnych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, poradniach zdrowia psychicznego, świetlicach miejskich, klubach profilaktyki środowiskowej itp.,
17. organizację warsztatów umiejętności rodzicielskich – zajęć o charakterze profilaktycznym, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych, przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy oraz radzenia sobie z trudnymi sytuacjami pojawiającymi się w procesie wychowania dzieci,
18. prowadzenie działań edukacyjnych służących zmniejszeniu skali zaburzeń życia rodzinnego, w szczególności wynikających z problemu alkoholowego, rozdawnictwo materiałów edukacyjno-informacyjnych.

Ważną rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym pełni **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, podejmująca czynności zmierzające do zobowiązania do leczenia odwykowego.

#### Zadania Komisji

1. Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji:
  - a) przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu,
  - b) przyjmowanie i rejestrowanie wniosków o leczenie odwykowe wpływających z instytucji, m. in. Prokuratury Rejonowej, Komendy Miejskiej Policji, Sądu Rejonowego, Izby Wytrzeźwień, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz od członków rodzin osób nadużywających alkoholu,
  - c) motywowanie osób zgłoszonych do Komisji do podjęcia leczenia odwykowego,
  - d) monitorowanie przebiegu leczenia,
  - e) podejmowanie działań w stosunku do osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy oraz kierowanie ich do miejsc pomocy specjalistycznej.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu:
  - a) zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania formy leczenia osób zgłaszanych do Komisji,
  - b) kierowanie wniosków do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego,
  - c) wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia,
  - d) występowanie członków Komisji w charakterze strony przed Sądem w sprawach o leczenie odwykowe.
3. Kierowanie wniosków do Sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci.
4. Opiniowanie wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
5. Wszczywanie procedury „Niebieskiej Karty”.



6. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Współpraca z instytucjami (Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komendą Miejską Policji, Izbą Wyrzeźwien, Poradnią Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Prokuraturą, Sądem, Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie itp.) w sprawach osób zgłoszonych do Komisji.
7. Udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupach roboczych powoływanych zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi skierowanych do różnych grup zawodowych i społecznych, w tym szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz szkolenia w zakładach pracy.
9. Prowadzenie działań kontrolnych (w tym w formie działalności profilaktyczno-edukacyjnej prowadzonej w placówkach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych) i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
10. Udział członków Komisji w szkoleniach dotyczących profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
11. Wydawanie komunikatów i opinii zawierających stanowisko w sprawie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
12. Współpraca z mediami w zakresie działalności prowadzonej przez Komisję.
13. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę indywidualną, w zespołach i na posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie w formie umowy cywilnoprawnej w wysokości:
  - 50,00 zł brutto za 1 godzinę pracy dla członka Komisji w zespole motywującym do podjęcia leczenia oraz na posiedzeniach Komisji,
  - 65 zł brutto za 1 godzinę pracy dla Przewodniczącego Komisji w zespole motywującym do podjęcia leczenia oraz na posiedzeniach Komisji,
  - 30,00 zł brutto dla członka Komisji za kontrolę 1 punktu sprzedaży napojów alkoholowych, w tym w formie działalności profilaktyczno-edukacyjnej prowadzonej w placówkach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
  - 30,00 zł brutto za opracowanie 1 wniosku do Sądu/Prokuratury w sprawach dotyczących osób zgłaszanych do Komisji,
  - 60,00 zł brutto dla członka Komisji za 1 godzinę przeprowadzonego szkolenia.

Członkom Komisji przysługuje również dofinansowanie kosztów udziału w szkoleniach, seminariach i konferencjach.

Wskaźniki monitoringu:

1. liczba placówek realizujących program opiekuńczo-wychowawczy,
2. liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach odbywających się w placówkach realizujących program opiekuńczo-wychowawczy,
3. liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym biorącej udział w zajęciach odbywających się w placówkach realizujących program opiekuńczo-wychowawczy,
4. liczba placówek realizujących program socjoterapeutyczny,
5. liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach odbywających się w placówkach realizujących program socjoterapeutyczny,
6. liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym biorącej udział w zajęciach odbywających się w placówkach realizujących program socjoterapeutyczny,
7. liczba innych miejsc udzielających wsparcia dzieciom/rodzinom z problemem

- alkoholowym,
8. liczba dzieci/rodzin biorących udział w zajęciach organizowanych w innych miejscach udzielających wsparcia dzieciom/rodzinom z problemem alkoholowym,
  9. liczba osób uczestniczących w specjalistycznych formach pomocy,
  10. liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu pomocy rodzinom z problemem alkoholowym,
  11. liczba uczestników szkoleń z zakresu pomocy rodzinom z problemem alkoholowym,
  12. liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w wypoczynku letnim,
  13. liczba publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych,
  14. liczba osób zgłoszonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  15. liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia odwykowego,
  16. liczba przeszkolonych sprzedawców napojów alkoholowych.

### Zadanie III

**Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.**

Wśród katalogu działań prowadzonych w ramach obowiązkowych zadań gminy znajduje się prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej, która ma na celu edukację, promocję zdrowego stylu życia oraz utrwalanie postaw abstynenckich, szczególnie wśród młodych ludzi. Ważnym elementem oddziaływań będzie ponadto edukacja osób dorosłych – rodziców oraz osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu oraz zwiększających kompetencje wychowawcze w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.

Konieczność kontynuacji kompleksowych działań w obszarze profilaktyki uzależnień, realizowanych przy współudziale rodziny, potwierdzają wyniki badań ankietowych ESPAD. Wskazują one na potrzebę zintensyfikowania działań skierowanych do dziewcząt oraz zapewnienie działań interwencyjnych skierowanych do młodych osób eksperymentujących z alkoholem oraz wchodzących w fazę problemowego używania przetworów konopi.

W ramach prowadzonych działań, zgodnie z wnioskami zawartymi w „Raporcie stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za 2012 rok”, wykorzystywane będą w szczególności rekomendowane programy profilaktyczne oparte na skutecznych strategiach oddziaływań oraz organizowane szkolenia dla osób pracujących z dziećmi, dotyczące efektywnych sposobów przekazywania wiedzy na temat uzależnień, wskazywania alternatywnych wzorców spędzania wolnego czasu, radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów.

W ramach zadania będą ponadto realizowane projekty edukacyjno-informacyjne mające na celu przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych oraz działania z zakresu wczesnego rozpoznawania oraz interwencji wobec osób nadużywających alkoholu w sposób ryzykowny i szkodliwy. Prowadzona będzie diagnoza problemów alkoholowych oraz ewaluacja działań profilaktycznych.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. prowadzenie oraz finansowanie programów profilaktycznych, socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz innych form oddziaływań uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom oraz edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
2. realizację programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi,

3. dofinansowanie wycieczek oraz wyjazdów dzieci i młodzieży związanych z realizacją programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych,
4. realizację programów oraz przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych np. grupy liderские, spektakle profilaktyczne, gazetki, audycje radiowe itp. oraz zajęć promujących zdrowy styl życia i stanowiących alternatywę wobec środków uzależniających,
5. prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
6. podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych – prowadzenie warsztatów, konsultacje specjalistów itp.,
7. organizowanie i wspieranie lokalnych działań, kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem nietrzeźwości w miejscach publicznych, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych itp.,
8. współudział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, w tym w kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł,
9. organizację oraz dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą, rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych, podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz ułatwiających tworzenie programów wychowawczych szkoły,
10. prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań w środowisku lokalnym,
11. prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców – kampanie edukacyjne związane z promowaniem trzeźwości kierowców, dystrybucja materiałów edukacyjnych,
12. prowadzenie działań profilaktycznych w środowisku pracy,
13. prowadzenie działań związanych z podnoszeniem kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi,
14. podejmowanie działań z zakresu wczesnego rozpoznawania i interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie, w tym włączanie do działań lekarzy pierwszego kontaktu,
15. współpracę z mediami w zakresie propagowania wiedzy, dotyczącej profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
16. zakup oraz rozdawnictwo materiałów edukacyjno-informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.

Wskaźniki monitoringu:

1. liczba placówek realizujących działania z obszaru profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
2. liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w programach profilaktycznych,
3. liczba młodzieży uczestniczącej w programach profilaktyczno–interwencyjnych,
4. liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w programach rówieśniczych,
5. liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w kampaniach promujących zdrowy styl życia,
6. liczba i rodzaj projektów skierowanych do rodziców,
7. liczba rodziców uczestniczących w projektach i programach profilaktycznych,
8. liczba zorganizowanych szkoleń,
9. liczba przeszkolonych osób, w tym realizatorów programów,
10. liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych,
11. liczba zrealizowanych projektów badawczych,

12. liczba publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych,
13. liczba publikacji skierowanych do rodziców,
14. liczba publikacji skierowanych do osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
15. liczba podmiotów realizujących metodę wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji (WRKI),
16. liczba osób objętych badaniem.

#### Zadanie IV

##### **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.**

W systemie działań profilaktycznych oraz pomocowych skierowanych do osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin ważną rolę odgrywają instytucje, organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Celem zadania będzie dalsza współpraca oraz wspieranie finansowe i merytoryczne projektów realizowanych przez ww. podmioty. Szczególna uwaga będzie skierowana na wsparcie działalności stowarzyszeń abstynenckich, które są ważnym miejscem dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin. Oddziaływania prowadzone przez stowarzyszenia zapobiegają wykluczeniu społecznemu i zapewniają integrację społeczną osobom z problemem alkoholowym. Ich działania są ponadto istotnym elementem w procesie zdrowienia.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego stylu życia, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielania pomocy osobom nadużywającym i uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin,
2. wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienione w art. 3 ust. 3 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* w zakresie realizacji zadań publicznych związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, zgodnie z zasadami określonymi w ww. ustawie,
3. współpracę i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, ośrodków profilaktyki i terapii, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień, w tym wspieranie zajęć socjoterapeutycznych dla rodzin osób uzależnionych,
4. organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
5. organizację oraz dofinansowywanie szkoleń dla przedstawicieli instytucji oraz organizacji pozarządowych zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
6. zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych przeznaczonych na pakiety edukacyjno – informacyjne, które będą przekazywane szkołom, organizacjom pozarządowym oraz instytucjom zajmującym się profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
7. współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, w szczególności z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytutem Psychiatrii i Neurologii, Fundacją Dzieci Niczyje, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej.

Wskaźniki monitoringu:

1. liczba organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, którym

- zlecono realizację zadań publicznych,
2. liczba osób uczestniczących w projektach realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*,
  3. liczba stowarzyszeń abstynenckich,
  4. liczba osób korzystających z oferty stowarzyszeń abstynenckich,
  5. liczba instytucji, którym udzielono wsparcia,
  6. liczba osób uczestniczących w projektach realizowanych przez instytucje, którym udzielono wsparcia.

## **Zadanie V**

### **Działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.**

Zgodnie z postanowieniami *ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* organy samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania. W świetle powyższego w Płocku obowiązują następujące akty prawa miejscowego:

1. Uchwała Nr 66/VI/2011 Rady Miasta Płocka z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Płocka,
2. Uchwała Nr 67/VI/2011 Rady Miasta Płocka z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie miasta Płocka,
3. Uchwała Nr 43/V/02 Rady Miasta Płocka z dnia 30 grudnia 2002 roku w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Płocka, Uchwała Nr 320/XVII/03 Rady Miasta Płocka z dnia 25 listopada 2003 roku zmieniająca uchwałę w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Płocka, Uchwała Nr 431/XXVII/2012 Rady Miasta Płocka z dnia 28 sierpnia 2012 roku zmieniająca uchwałę w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Płocka oraz Uchwała Nr 666/XXXIX/2013 Rady Miasta Płocka z dnia 29 października 2013 roku zmieniająca uchwałę w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Płocka.

## **Zadanie VI**

### **Wydzielenie w budżecie miasta Płocka środków finansowych przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Zgodnie z art. 11' *ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4' ust. 1 ww. Ustawy gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy. Uzyskane środki finansowe z wymienionych opłat zostają zabezpieczone w budżecie Miasta i przeznaczone będą na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Na realizację Programów zaplanowano środki finansowe w wysokości nie mniejszej niż 2 700 000,00 zł. Wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań

Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określona będzie w Uchwale Budżetowej Miasta Płocka na rok 2014.

## **Zadanie VII**

### **Opiniowanie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

W celu prawidłowego wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołuje się Zespół Opiniujący Wydatki Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w następującym składzie:

1. Zastępca Prezydenta Miasta ds. Polityki Społecznej – przewodniczący
2. Dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka – wiceprzewodniczący
3. Dyrektor Wydziału Edukacji i Kultury Urzędu Miasta Płocka – członek
4. Przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – członek
5. Pracownik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka – członek.